

10. 9. 1927, noviny Freiheit

S našimi fotbalisty v Mnichově.

Wenzel Jaksch

Město tragicky ztroskotané republiky rad, směšné komedie s pučem, město mnoha pivovarů, kostelů a památníků králů, staré umělecké město Mnichov se v neděli stalo dějištěm ostrého mezistátního utkání mezi říšskoněmeckými a sudetoněmeckými dělnickými sportovci. Naší výběrové jedenáctce se vlastně dostalo pocty, že byla ohlášena jako československé mužstvo, že dobří obyvatelé Novosedlic, Podmokel a Chebska byli publiku představeni jako „Češi“. Je to zkrátka kříž, že nám někdy nemohou přijít na jméno ani vlastní soukmenovci.

Mezistátní utkání tedy k vyjasnění národně politických nedorozumění příliš nepřispějí, o to je však radostnější, že alespoň posilují a upevňují mezinárodní třídní uvědomění dělníků. Setkání měšťáckých národních mužstev se zaměřuje mnohem více na prestiž než na propojování dvou zemí. Když se však k ušlechtilému utkání setkají dělničtí sportovci dvou různých států, zažívají tisíce proletářů *pocit internacionality*.

Takovým krásným a hrdým zážitkem byla vedoucí jedenáctce Dělnického, tělocvičného a sportovního svazu z Ústí právě cesta do Mnichova. Když se vlak přihnul na hlavní nádraží v Mnichově a když ho přátelsky uvítali němečtí sportovci, byla obrovská únava tatam. Od této chvíle jsme všichni měli pocit, že jsme v dobrých rukou, v okruhu dobrých přátel a soudruhů. Poté, co jsme se nastěhovali do svých hotelových pokojů a měli za sebou i první pohoštění, hostitelé nedali jinak, než že nás ještě trochu provedou svým městem na řece Isar. Ukázali návštěvníkům otisky pohnutých politických dob: justiční palác s dosud patrnými četnými otvory po ranách z kulometů, které roku 1919 postřílely proletářskou revoluci, jež opovázlivě překročila hranice svých sil. Místo, kde padl revoluční idealista *Kurt Eisner* kulkou šlechtického vraha. Historický asfaltový povrch na Odeonově náměstí, jenž se důvěrně seznámil s břichem vojevůdce *Ludendorffa*, když tento velký válečník a osvoboditel lidu poprvé zblízka zaslechl svištět kulky. Nezapomeňme ani na hostinec *Bürgerbräu*, Adolfovu revoluční dílnu, kde velkohubě – a není to tak dávno – mezi jedenáctým a dvanáctým tuplákem zvěstoval revoluci hákového kříže, přísahal vítězství nebo smrt a nakonec vzal urychleně nohy na ramena, věrný volebnímu heslu: „*Radši zbaběle než hloupě!*“ Zajímavá procházka musela být ukončena už v deset hodin večer, protože následující náročný den vyžadoval odpočaté tělo a klidné nervy.

Architektonické a umělecké krásy jihoněmecké metropole, jež jsme večer zahlédli jen v obrysech, jsme si mohli vychutnat při plném světle – ač jen zběžně – v neděli dopoledne při okružní jízdě automobilem, pořádané německým vedením. Seznam mnichovských pamětihodností je takřka nevyčerpitelný a profesionální průvodce turistického automobilu je odříkával celkem rychle a mechanicky. Nejdřív nám ukázal snad nejpozoruhodnější místo, *Maltheserbräu*, „největší pivní výčep světa“. Vůz naplněný fotbalisty obou mužstev pak uháněl k proslulým a nejproslulejším místům ve městě. Zachycení jednotlivých zastávek by tuto zprávu příliš protáhlo. U *Maxmiliánova* náměstí nás přepadl neodbytný fotograf turistů a tak na nás žadonil přátelské obličeje, až jsme se po hodině a půl fotografování vykoupeni padesáti feniky. Prosvištěli jsme kolem Národního divadla, nové i staré residence, výstavních staveb, z nichž byli *Wittelsbachové* snad navždy vystěhováni. Poté kolem *Feldherrnhalle*, jejíhož bojového ducha zmírnilo krmení holubů na prostranství před ní. Pak přes zelenou Isar k *Maximilianeu*, umělecky výstavnímu zakončení *Maxmiliánovy* ulice. Okolo monumentální budovy Německého muzea ukrývajícího světoznámé poklady vědy. Kolem směle se tyčícího památníku míru vyjednaném roku 1871. Kolem „*Anglické zahrady*“, oblíbeného parku, kam si

Mnichované chodí odpočinout. Kolem Pinakotéky shromažďující bohaté sbírky maleb. Minuli jsme Liebfrauenkirche, kostel známý jako symbol města, ještě starší Sendlingskou branou a dojeli na Tereziánskou louku s mohutnou sochou Bavarie. Potom zpět ke gotické výstavní budově nové radnice, na jejíž špičce sedí známý „Münchner Kindl“.

Opakované narážky průvodce na očekávané spropitné nás připravilo na blížící se konec prohlídky. Velké auto se vrátilo tolik zmiňovanou Karlovou branou na místo určení a vyložilo cestující plné zážitků. Naši dělníci jsou přece tak lační po životě a vědění! Když se jim dostane takového výjimečného štěstí, že mohou nahlédnout do velkého, širého světa, přístupného jinak pouze šťastným turistům, doslova otevrou doširoka oči i duše, aby si uložili do paměti co možná nejvíc nového a krásného.

Musíme srdečně poděkovat Lipskému dělnickému, tělocvičnému a sportovnímu spolku za jeho velkorysou pohostinnost, která našla své vyjádření právě v této okružní jízdě. Všichni účastníci poznávací cesty jí byli obohaceni o krásný zážitek a posílení ve svém přesvědčení, že bojují za společnost, kde mohou vidět kus světa i proletáři.

(Závěr v příštím čísle.)

11. 9. 1927, noviny Freiheit

S našimi fotbalisty v Mnichově.

Wenzel Jaksch

(Závěr.)

Neděle odpoledne na hřišti Teutonia. Tady se nahromadily dlouhé zástupy chodců a cyklistů, které jsme předtím předběhli na příjezdové cestě. Do oplocené části se musel vměstnat celý cyklistický park, protože na kole každý jezdí každý třetí Mnichovan a prohání se téměř všude po asfaltovaných cestách. Příslušníci Reichsbanner zajišťovali s německou důkladností pořádkovou službu a směřovali proudící desetitisíce diváků na jejich místa. Takřka bez výjimky se jednalo o dělný lid z Mnichova a okolí, který o mezistátní zápas projevil zájem. Měšťáci a jejich tisk se snaží dělnický sport zamlčet stejně jako u nás. Nedokáže ale zabránit tomu, že měšťácký sport i přes veškerou reklamu pomalu ale jistě upadá.

Předzápas dvou mládežnických klubů je u konce. Když naše mužstvo nastupuje, zvedá se potlesk, aplaus vítá i Němce. Zprvu převládají sympatie s domácími a jejich vítězství se bere za hotovou věc. Respekt k umění hostů však značně roste. Každý dobrý zákrok je odměněn bouřivým potleskem. Férová hra na obou stranách nepřipouští ani mráček na přátelské náladě. Jevy, jež se ve fotbale právem odsuzují, tedy fanatismus fanoušků a nespoutaná jatka na hřišti, se zde nevyskytují. Proti rozhodnutí sudího není slyšet kritické slůvko, na tvářích hráčů se ani nemihne zlostný výraz. Když sportovci i publikum pojmu sport takto, lze na něm najít i nejednu dobrou stránku. A to bylo na celém zápase snad to nejhezčí – že mnichovští dělníci měli z vítězství hostů zjevně stejnou radost, jakou by pociťovali při úspěchů svého klubu. S rostoucími sympatiemi sledovali obratný, neúnavný útok cizinců proti technické převaze říšských Němců, dechberoucí zápas mezi promyšlenými kombinacemi a smělymi střelami na branku, dokud nepadlo rozhodnutí. Odchod vítězů se podobal

spíš úprku před bouřlivým jásosem a nadšením záplavy diváků. Toto přející uznání potěšilo naše hráče víc než náskok jedné branky před protivníkem.

*

Říšskoněmečtí protivníci pak večer uspořádali příjemnou oslavu na rozloučenou v „královském hostinci“ Hofbräuhaus – ano, tak se nálevna bohužel dodnes jmenuje. Soudruh *Schmidt* z Mnichovského proletářského sportovního kartelu a zastupitel města soudruh *Schilling* uvedli setkání srdečnými projevy, průvodce, soudruh *Ullmann* také velice srdečně poděkoval za dobré přijetí. Pozvedaly se tupláky, rozdávaly dárky a nálada stoupala. Ke cti našich krajanů je dlužno poznamenat, že se tuplákům věnovali s mírou a náš jediný abstinent statečně odolával nemalému pokušení. Čas byl využit spíše k poučným exkurzím do nekonečně prostorných náleven, kde muži i ženy s nábožnou rozjařeností obrací kameninové džbánky, číšnice balancují s napěněným nákladem mezi dlouhými řadami stolů a tělnatí výčepní narážejí sudy až s akrobatickou obratností. S takovou úctyhodnou vážností snad prováděli své obětní obřady starogermánští pohanští kněží v posvátných hájích – jako dnešní výčepní, kteří už pouhým postojem a gesty vyjadřují, že jsou nejdůležitějšími osobami v celém lokále. Jeden berlínský sportovní kolega si pěkně naběhl, když si k výčepu přišel jen tak pro další pivo. Blahosklonně mu bylo vysvětleno, že si nejdřív musí ze stěny sundat kameninový džbánek a sám si ho u kohoutku vymýt. My jsme si zase vysloužili pohledy plné soucitného pohrdání, když jsme si v 11 hodin večer objednali k pivu ředkvičky (tento ušlechtilý pokrm se totiž jí už dopoledne, aby žížeň na pivo přetrvala celý den). Při odchodu nám mimochodem ukázali i nejvěrnějšího štangasta celého hostince: muže v ošuntělém fraku se stojáčkem, který právě s trapnou pečlivostí prohlížel odnesené džbánky, zda v nich něco nezbylo, a lil do sebe nalezené „větráky“. Tento muž už se prý dvacet let žíví odstátým pivem a zbytky jídel zpod stolů, vedlejším povoláním je malíř (!) a kresbami profilů si prý vydělává tolik, že užíví i svou starou matku. Zkrátka a dobře: organizace abstinentů by měly pořádat hromadné zájezdy do Mnichova, aby ukázaly odstrašující příklad alkoholismu. Při takovém pohledu se bolestně ptá i neabstinent, jaké kulturní a socialistické hrdinské činy by tento jadrný Němec mohl pro Bavorsky vykonat, kdyby ho nevyvíčili k tomu, že utápí svou překypující životní sílu v tuplácích piva a zahazuje se v hospodských rvačkách. Zdá se nám, že německá reakce, která si v Bavorsku vybuodovala svou nejjistější baštu, se zabarikádovala právě za zdmi hostinců, branami kostelů, pivovarů a klášterů (přičemž kláštery často bývají i pivovary!). Kadidlo a pivovarnictví mohou být silnou překážkou postupu socialismu, tak silnou jako vražedné kulky...

V pondělí byl čas rozloučit se s městem, které jsme si tak rychle zamilovali. Ranní výlet k nedalekému Sternberskému jezeru nám zhatilo zamračené počasí. Přání německočeského osazenstva, aby mohlo spatřit Alpy alespoň z dálky, nebylo vyplněno. Ještě jednou jsme se snažili vypálit si vzhled ulic hluboko do paměti, typický výskytem modré barvy a uniforem. Pak jsme se vydali přes Řezno a Bavorský les zpět domů. Snad byl úctyhodný debut naší ústecké jedenáctky v Mnichově začátkem přátelských vztahů mezi bavorskými a německočeskými socialisty.

*

Oprava: Do věrejší reportáže se vloudilo několik nemilých chyb. V první větě byl onou komedií samozřejmě míněn „směšný *Hitlerův puč*“. Druhá věta měla správně znít: Naší výběrové jedenáctce se vlastně dostalo cti, že byla ohlášena jako československé mužstvo, což mělo za následek, že atd.“ Na začátku třetího odstavce mělo jít o *únavu z cesty*, nikoliv obrovskou únavu.